

Udvalgets spørgsmål til miljø- og energiministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 1:

Ministeren bedes redegøre for rækkevidden af ordlyden i det nye § 70, stk. 2, 1. pkt.: »Til forebyggelse af en situation som beskrevet i stk. 1 kan tilsynsmyndigheden foretage det nødvendige uden påbud og for den ansvarliges regning«.

Svar:

Miljøstyrelsen har oplyst følgende, som jeg kan henholde mig til:

»Den nye § 70, stk. 2, 1. pkt., har som hovedformål at tilvejebringe en klar hjemmel til, at tilsynsmyndigheden, når en virksomhed har indstillet driften, kan iværksætte de nødvendige foranstaltninger med henblik på at sikre, at der ikke opstår en situation, der vil kunne fremkalde fare for sundhed eller miljø.

Det er nemlig i dag tvivlsomt, om der efter den gældende § 69, stk. 1, nr. 3, i miljøbeskyttelsesloven er mulighed for, at tilsynsmyndigheden i de tilfælde, hvor den ansvarlige virksomhed har indstillet driften, f.eks. fordi virksomheden er erklæret konkurs eller ophørt med at eksistere, kan gennemtvinge den ansvarliges forpligtelser ved en selvhjælpshandling.

Bestemmelsen skal således sikre et klart hjemmelsgrundlag i disse situationer.

§ 70, stk. 2, 1. pkt., hjemler herudover mulighed for, at tilsynsmyndigheden på et tidligere tidspunkt, end tilfældet er i dag, kan iværksætte foranstaltninger med henblik på at forebygge sundheds- og miljøskader. Tilsynsmyndigheden skal således ikke vente med at handle, til en sundheds- eller forureningsfare bliver overhængende, jf. den eksisterende § 70, stk. 1, hvor der skal være tale om overhængende alvorlig fare for sundheden eller akut miljøfare, før tilsynsmyndigheden skal iværksætte en selvhjælpshandling.

Efter den nye bestemmelse får tilsynsmyndigheden således en ret - men ikke pligt - til at sætte ind med forebyggende foranstaltninger.

Lovforslaget bygger på forurenere betaler-princippet, som er en integreret del af miljøbeskyttelsesloven, hvorefter forebyggende foranstaltninger skal ske for den ansvarliges regning.

Tilsynsmyndigheden vil herefter, såfremt det er muligt at identificere en ansvarlig, kunne kræve dækning af afholdte udgifter efter dansk rets almindelige erstatningsregler eller, såfremt lovgivningen fastsætter et strengere erstatningsansvar, efter de gældende bestemmelser herom. Det forudsættes, at tilsynsmyndigheden i videst muligt omfang søger afholdte udgifter dækket, herunder anmelder eventuelle krav i boet efter den ansvarlige.

Endelig er bestemmelsens anvendelsesområde begrænset. Den finder således ikke anvendelse, hvis den ansvarlige virksomhed på ejendommen er i drift. Eventuelle forebyggende foranstaltninger i disse tilfælde forudsættes at kunne gennemtvinges efter de gældende håndhævelsesbestemmelser i miljøbeskyttelsesloven. Endvidere finder bestemmelsen heller ikke anvendelse, hvis forebyggende foranstaltninger kan iværksættes med hjemmel i anden lovgivning.«

Spørgsmål 2:

Ministeren bedes eksemplificere følgende fra bemærkningerne til lovforslaget (side 3 n.): »Det skal blot kunne godtgøres, at der er overvejende sandsynlighed for, at den situation, der er skabt, på sigt, hvis der ikke foretages noget, vil kunne medføre fare for sundhed eller miljø«.

Svar:

Miljøstyrelsen har oplyst følgende, som jeg kan henholde mig til:

»Der kan ikke opstilles nogen almindelig, udtømmende regel for, hvilke forhold der klart vil indikere, at en overhængende forureningsfare på længere sigt vil foreligge. Det må i hvert enkelt tilfælde bero på tilsynsmyndighedens skøn. Som eksempler på klare indikationer af, at et forebyggende tiltag kan være berettiget, kan dog nævnes nærliggende risiko for gennemtæring af tromler eller andet materiel i forbindelse med opbevaring af farligt affald, utilstrækkelig overdækning af forurenende materialer, f.eks. aske/støv eller manglende efterkontrol og monitorering af et lukket deponeringsanlæg.

I den konkrete sag om oplagring af affald på